

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Viery Nevedelovej, v právnej veci žalobcu: **IŠ – I**, T, zast. JUDr. DB, M proti žalovanej: **SP, Ú, U** o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 332-753-GC-04/2006 z 28. marca 2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 19. decembra 2006, č.k. 29S/13/2006-44, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd napadnutým rozsudkom rozhodnutie žalovanej č. 332-753-GC-04/2006 z 28. marca 2006 ako aj rozhodnutie jej P NZ č. 700-1420023805-GC 04/05 z 18. novembra 2005 podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej „OSP“) zrušil, vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutím z 28. marca 2006 žalovaná zmenila rozhodnutie SP, P NZ z 18. novembra 2005 vo výrokovej časti v tom, že za text: „...§ 277 ods. 1...“ doplnila text: „...a § 277 ods. 2...“. V ostatnom potvrdila rozhodnutie, ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť poistné na poistenie zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania za obdobie prvého až štvrtého štvrťroku roku 2002 a prvého až tretieho štvrťroku roku 2003 v sume 578 Sk a za to isté obdobie predpísala žalobcovi zvýšené poistné 22.000 Sk.

Po preskúmaní žalobou napadnutého rozhodnutia dospel krajský súd k záveru, že správne orgány rozhodli v rozpore so zákonom, keď pri stanovení vyššej sadzby poistného na poistenie zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze alebo pri chorobe z povolania vychádzali z toho, aké činnosti mal žalobca zapísané v živnostenskom oprávnení. Neskúmali pritom, či žalobca tieto činnosti skutočne aj vykonával. Podľa názoru krajského súdu je pre stanovenie vyššej sadzby poistného rozhodujúci skutočný výkon činnosti a nie iba možnosť jej vykonávania, čo napokon vyplýva aj z ust. § 15a zák.č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni v znení zák. č.

242/2001 Z.z. (ďalej len „*zák.č. 274/1994 Z.z.*“). Správne orgány preto pri rozhodovaní vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci. V ďalšom konaní bude ich úlohou skúmať, či žalobca, resp. jeho zamestnanci skutočne vykonávali také činnosti, ktoré má žalobca zapísané ako predmet podnikania v živnostenskom oprávnení a s ktorými zákon spája vyššiu sadzbu poistného na poistenie zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania.

Proti rozsudku krajského súdu sa včas odvolala žalovaná. Nestotožnila sa s právnym názorom krajského súdu vysloveným v jeho rozsudku. Podľa názoru žalovanej je zamestnávateľ povinný podľa § 15a ods. 1 *zák.č. 274/1994 Z.z.* vypočítať si poistné na poistenie zodpovednosti za škodu sám, podľa hlavného druhu vykonávanej činnosti, pričom v prípade, ak vykonáva rôzne druhy činností, zamestnávateľ použije podľa § 15a ods. 2 cit. zákona sadzbu poistného vzťahujúcu sa na činnosť s najvyššou sadzbu poistného. Pojem „vykonáva“ sa podľa citovaného ustanovenia viaže so zamestnávateľom, ktorý na základe oprávnenia (napr. výpisu z obchodného registra, živnostenského oprávnenia a pod.) môže vykonávať rôzne druhy činnosti. Právna úprava platenia poistného na poistenie zodpovednosti za škodu platná do 31. decembra 2003 neriešila prípadnú zmenu činnosti vykonávanej takýmto zamestnávateľom, preto sa predpokladá, že išlo o účel zákona. Na základe uvedeného je potrebné pod činnosťou, ktorú zamestnávateľ „vykonáva“ podľa ust. § 15a ods. 2 *zák.č. 274/1994 Z.z.* rozumieť činnosť, na ktorú sa vzťahuje najvyššia sadzba poistného na poistenie zodpovednosti za škodu zo všetkých činností zamestnávateľa, ktoré môže na základe oprávnenia vykonávať, a to bez ohľadu na to, či ju skutočne vykonáva. Žalovaná poukázala na to, že jej právny názor vychádza z právneho názoru Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky prezentovaného v stanovisku k použitiu sadzby poistného na poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania zo 7. mája 2002 a 25. novembra 2002.

Na základe uvedených skutočností žalovaná navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalobca sa na odvolanie žalovanej písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok v medziach a v rozsahu odvolania žalovanej (§ 212 ods. 1 OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 3 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie nie je opodstatnené.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

V danej veci bolo úlohou krajského súdu vyriešiť medzi účastníkmi spornú právnu otázku týkajúcu sa výkladu ust. § 15a ods. 1, 2 *zák.č. 274/1994 Z.z.* o Sociálnej poisťovni v znení *zák.č. 242/2001 Z.z.*

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnym názorom krajského súdu, podľa ktorého povinnosť platiť vyššiu sadzbu poistného na poistenie zodpovednosti

za škodu u zamestnávateľa, ktorý má povolenie na výkon rôznych druhov činnosti, je reálny výkon činností zamestnávateľom a nie len možnosť vykonávať činnosť, s ktorou zákon viaže vyššiu sadzbu poistného. Vyplýva to jednoznačne aj zo znenia ustanovenia § 15a ods. 1,2 cit. zákona, v zmysle ktorého

- zamestnávateľ je povinný si poistné na poistenie zodpovednosti za škodu vypočítať sám, pričom použije sadzby poistného na poistenie zodpovednosti za škodu podľa hlavného druhu činnosti vykonávanej zamestnávateľom uvedené v prílohe (ods. 1)
- ak zamestnávateľ vykonáva rôzne druhy činnosti, použije sa sadzba poistného na poistenie zodpovednosti za škodu vzťahujúcu sa na činnosť s najvyššou sadzbou poistného (ods. 2).

Pre výklad uvedenej právnej normy je rozhodujúci jej text, z ktorého je nepochybné, že ust. § 15a ods. 2 cit. zákona sa vzťahuje len na činnosti zamestnávateľom vykonávané a nie tie, ktoré má síce zapísané v živnostenskom oprávnení (v obchodnom registri) ale ich nevykonáva. Odlišné stanovisko rezortného ministerstva nemá vplyv na právne posúdenie veci.

Krajský súd preto opodstatnene dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovanej, ako aj správneho orgánu prvého stupňa je potrebné zrušiť podľa § 250j ods. 2 písm. a/ OSP, lebo rozhodnutia vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci, a vec vrátiť žalovanej na ďalšie konanie.

Skutočnosť, že konanie správnych orgánov v danej veci sa nevzťahuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, nezavahuje správne orgány povinnosti zabezpečiť pre rozhodnutie potrebné podklady tak ako to upravuje ust. § 195 a nasl. zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení.

Odvolací súd preto odvolaniu žalovanej nevyhovел a vecne správny rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom odvolací súd nepriznal, lebo úspešný žalobca si ich náhradu neuplatnil a žalovanej právo na ich náhradu nevzniklo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 31. januára 2008

**Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Dagmar Falbová